

POUL AAGE ANDERSEN 1896-1934

Poul Aage Andersen (iflg. hustruens familiestamtræ er fornavnet Povl; iflg. politiets registerblade Paul; og iflg. KO Poul), født i København den 15. april 1896, oprindelig uddannet maskinarbejder samt tildelt militær grad af kornet. Førhen var 'kornet' en underofficersgrad, placeret mellem sergent og korporal. En rangbetegnelse, der ofte blev givet til værnepligtige med længere skolegang og derved egnede til videre officersuddannelse.

Blev medlem af Københavns Orkesterforening den 1. februar 1923, og besad, som reel alderspræsident, adskillige års indvunden generel musikalsk erfaring ift. de fleste af kollegerne. En kort notits på hustru Berthas stamtavle bekræfter, at han myreflittigt 'sled sig op' som musiker, idet han besad en stilistisk og genremæssig meget bred musikalsk orientering. Indledte sandsynligvis (inspireret af "Dixie Boys" fra Ungarn) et af sine første professionelle jazzrelaterede orkesterengagementer iht. efterfølgende billede:

Ukendt lokation (udendørs?), ukendt anledning, ukendt orkesternavn (kunne sagtens være en slags første udgave af BLUES JAZZ BAND), fra forsommeren 1923. F.v.: Holger Nathansohn, sax. Poul Andersen, pno. Antagelig Poul Christiansen, vln. Jonas Hansen, bjo. Hugo Zangger, dms. Poul Andersen var så langt den ældste, og med sin erfaring givetvis tillige orkesterlederen. Såvel Valdemar Eiberg som Kai Ewans synes at have været uvidende om, at Nathansohn spillede saxofon, da de overhovedet ikke regnede ham for kandidat som (næsten) tidligste udøver på instrumentet.

Der er opstået tvivl om, hvorvidt dette billede overhovedet hører til i denne sammenhæng – yderligere research pågår.

I sin bog 'Jazz skal der til' fortæller Otto Lington, at Poul Aage Andersen og Victor Cornelius samarbejdede i deres første flygel-duo i Hotel d'Angleterres Palmehave 'i Gerola's tid'. Hotel d'Angleterre havde den italienske violin-virtuos Virgilio Gerola*** ansat som kapelmester i årene 1921-30. Det formodes, at jobbet hos d'Angleterre fandt sted tidligt i 1921 (altså nogle år forud for deres senere makkerskab i 'Adlon'-perioden). Dette bekræftes via andre kilder, tidspunktet lettere varierende – stilen kan man kun gisne om, men Victor Cornelius er dog i det mindste frisk hjemvendt med impulser fra sit virke i til dels jazzpåvirkede kredse i New York.

Hotel d'Angleterres Palmehave 1925-26. Inden restaurationsdans blev tilladt (hvilket skete pø-om-pø under første verdenskrig 1914-18) og lokalet derved ret ommøbleret, stod orkestret midt i salen blandt endnu flere palmer. Trods eksklusiviteten og de tilsvarende eksorbitante priser, var stedet velbesøgt. Her ses orkesterscenen til venstra i billedet, trukket tilbage i et hjørne af lokalet.

Frede Skaarup, Scala Teatret, havde en betydelig indflydelse på jazzens trivsel/udvikling i København. Første jazzindslag som lydkulisse i "Hallo Amerika" i 1920, hvorefter den gjorde sin entré på selve scenen med "Palace Girls and 3 Jazz" i 1921. Fænomenet slog helt igennem i 1923 med "Dixie Boys" fra Ungarn indlagt i Scala forestillingen "København i kikkerten", hvor kulissen var en enorm, malet tragttogramfon, 'inden i hvilken' orkestret spillede. En udtalelse lød "højeste potens af lykkelig galskab" i en 4½ times revyforestilling. Dixie Boys dannede straks stilmode for de videbegærlige og nemt påvirkelige københavnske udøvere, og såvel navne- som opstillingsform og instrumentering slog øjeblikkeligt an – endog musikernes positur til mindste detalje - hvad man også ser her på de første fotos med Poul Andersens band-konstellationer.

"Dixie Boys" under ledelse af ungarske Lajos/Louis Radulescu, vln – engageret til Scala Revuen "København i kikkerten" 21. april – 30. september 1923.

Efter gruppen afbildet på side 1 kom Andersen derefter sammen med Anthon Peter Kaj Nielsen (fra 1927 navneændring til Kai Ewans) ** til 'Café Tuborg' (nu nedrevet) på hjørnet af Jægergade og Åboulevarden 68, København N., ultimo september 1923. Ewans blev medlem af KO den 20. september 1923, hvilket helt afgjort var hans egen professionelle debut, idet han sprang fra sin elevplads hos Shells bogholderiafdeling.

Ewans' hovedinstrumenter var da banjo og hawaii guitar og han havde vel omkring september/oktober anskaffet sin saxofon og magtede kun at spille nogle få melodier ("Wabash Blues", "When My Baby Smiles at Me", "12th Street Rag" og "Margie" - til at begynde med, hvilke var aflyttede fra grammofonplader) helt straight og tillige temmelig ubehjælpsomt på instrumentet.

Det har givet været saxofonen i sig selv frem for de spillede præstationer, der lod ane bestræbelsernes stilkaraktér. (Ifølge Ewans' egen erindring foregik dette i foråret 1921, men efteråret 1923 er det korrekte tidspunkt). Hvad Ewans som amatør har spillet forud for dette, må antages at være med fætter-trio'en/-duo'en med Valdemar Eiberg og Peter Rasmussen, hvor hovedinstrumenterne var melodi-banjo og hawaii-guitar. Ewans fortæller tillige, at han dannede et amatørorkester 'King Star Rag & Jazz Band', men der er ikke fundet oplysninger om engagementer.

Efter 'Café Tuborg' flyttede duoen (Andersen og Ewans) til 'Fattys Kro', formentlig Viktoriagade 14, København V. Det siger sig selv, at Andersen har evnet at spille en hel del for at varetage den type job.

Poul Andersen fortsatte i 'Blues Jazz Band' (ofte fejlagtigt omtalt som Kai Ewans' orkester. Ewans går endda så langt som til at udtale, at han var den eneste, der havde øre for og beskæftigede sig med jazz) i det sene efterår/vinteren 1923, hvor man var engageret i 'Can-Klubben' i København med lokale i danserestaurant Olympias 'Bellman-sal' (dengang to-etages ejendom i rundbueforlængelse fra Axelborg-bygningen på hjørnet af Hammerichsgade/Axeltorv). Trods scenens lidt pauvre tribune-udseende, var lokalet en meget smuk sal.

Fra venstre: Poul Andersen, Poul Christiansen, Jonas Hansen, Johannes Jansen og Kai Ewans, 1923 i Bellman-salen, Olympia Dancing, det sene efterår 1923. Orkestrets poseren er stadig fuldkommen inspireret af og ensartet med det besøgende ungarske band "Dixie Boys", der spillede i "Scala Teatret" fra den 21. april til den 30. september 1923. I øvrigt døde den ungarske violinist Lajos Radulescu fra "Dixie Boys" den 17. september og blev (de sidste 14 dage) afløst af Poul Christiansen, der på det tidspunkt formentlig ellers var med Valdemar Eiberg i "Danas Have" på Nørrebrogade.

Poul Christiansen må således have kunnet bringe helt friske inspirationer fra 'Dixie Boys' til 'Blues Jazz Band'. Ifølge kollegernes spøgefulde bemærkninger til ovenstående fotografi, var "Kai Ewans endnu så ung, at han havde korte bukser på!" Kai Ewans selv omskrev denne spøg til, at det var topmoderne at have afkortede benklæder til smokingen – på det tidspunkt gik Ewans klædt i smoking dress dagen lang.

Orkestret bestod af Kai Ewans, alt og C-mel saxer. Poul Christiansen, vln. Poul Aage Andersen, pno. Jonas Hansen, bjo. Hugo Zangger, dms, denne sidste ret hurtigt udskiftet med Johannes Lauritz Jansen, dms. Ifølge Ewans tjente han selv 38 kroner pr. aften, hvilket beløb var tre gange større end orkesterforeningens tarif på det tidspunkt. På den anden side set fortæller Ewans også selv, at han måtte slide og slæbe og havde svært ved at spare sammen til de 10 kroner, som udgjorde det månedlige afdrag på saxofonen – ingen logisk sammenhæng?

Det vides ikke, hvilken dato denne annonce henviser til

Kai Ewans: Vores orkester 'Blues Jazz Band' spillede i natklubberne men imidlertid mest i huset, hvor den nuværende 'Restaurant Olympia' er. Ejeren var den senere kendte Willy Skjold Burne (1900-1973). Der var en natklub, som hed 'Can-Klubben'. 'Can' var en forkortelse for American, hvad man naturligvis skulle vide, før man forstod det. Men så første juledag 1923, da vi kom og skulle spille, blev klubben lukket af politiet. Det havde ikke været helt legitimt alt sammen (der var åbent ud på natten, hvad politiet ikke brød sig om. Men publikum ville gerne noget mere end blot til kl. 24.00, og der var jo masser af penge mellem folk på det tidspunkt), og det var på grund af et slagsmål (med dødelig udgang), at politiet blev gjort opmærksom på sagen. Det hele blev forseglet, og vi fik først vore instrumenter udleveret nytårsaften. *

Ewans spillede samtidig, om eftermiddagen, med Five Synco Boys i 'Centralcaféen' hos gamle Muchardt på Strøget/Frederiksberggade 24, København K., fra efteråret 1923, hvor Johannes Lauritz Jansen, trommer, også var med.

Hjørnet af Hammerichsgade/Axeltorv bag Axelborg (1920), hvor 'Can-Klubben' havde til huse. Ejendommen senere forøget med en ekstra etage, og siden nedrevet i 1959. I baggrunden t.v., det gamle 'National Scala' og Rådhusårnet.

Vi havde så ikke noget at lave, men restauratør 'Kilde-Peter' fra 'Odd Fellow Palæet' i Aalborg havde hørt om 'Blues Jazz Band' og engagerede os til den første 'Restaurant Kilden', hvor vi spillede i fire måneder. Vi fortrak derfor til 'Kilden', der dengang lå i Odd Fellow Palæets Palmehave ... dog var Jansen ikke med, da han var fast janitshar i Livgarden, som han ikke kunne forlade. I stedet kom Charles Espersen til ...

Odd Fellow Palæet, Boulevarden 20C, Aalborg

Odd-Fellow Palæets Palmehave med scenen i baggrunden

Derefter opløstes orkestret, og Poul Christiansen tog til København for at danne et orkester til at åbne den nye 'Dixie Klub' (som var beliggende Smallegade 10, 1. sal, Frederiksberg - nu nedrevet). Vi kaldte det 'Dixie Jazzband'... Her var Poul Aage Andersen ikke med, men i stedet pianisten Jean-Even Arnbjørn.

Smallegade 10. Man aner just 'Dixie Klub's' lokation på 1. sal (overfor nutidens Frederiksberg Rådhus - ændret facade m.m., foto ca. sidst i 1930'erne). Bag restaurationen lå en dansehal på første sal. En overgang lå der en skomagerbutik i bygningen - navngivet "Dixie".

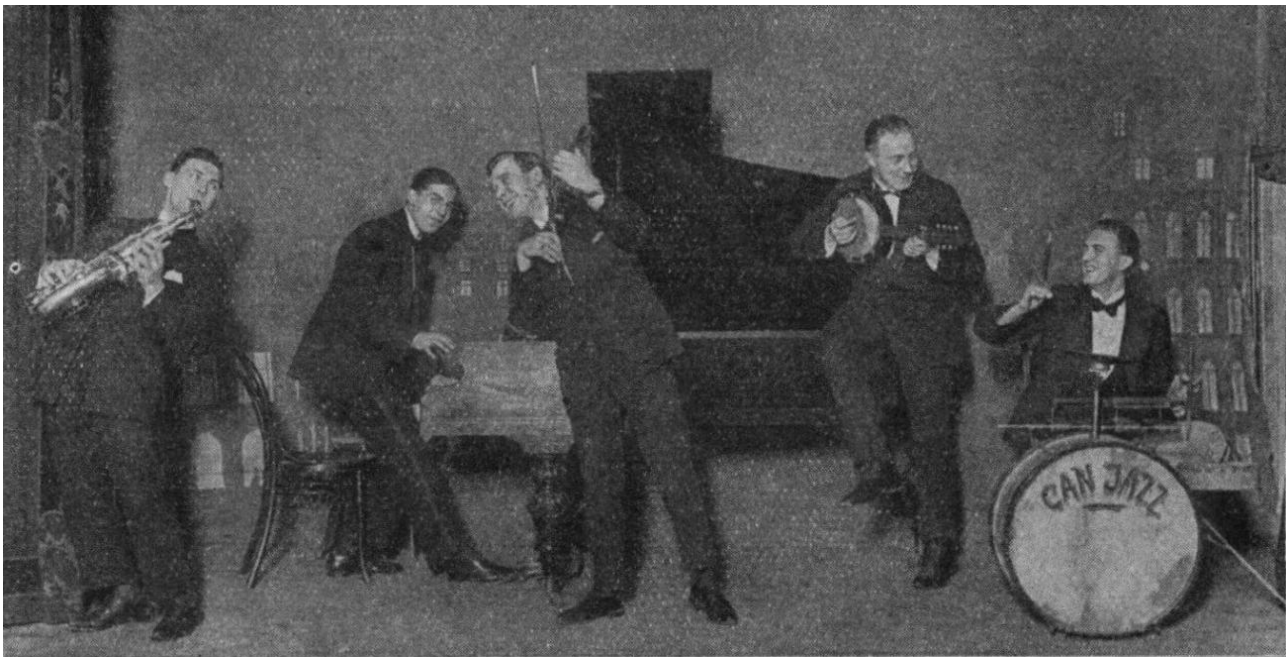
Spørgsmålet er så, hvornår orkestret reelt blev opløst, hvad Poul Christiansen fik organiseret samt i hvilken rækkefølge disse engagementer indløb. Efter 'Odd Fellow Palæet' i Aalborg og inden 'Dixie Klub' erindrer Ewans (nu i et interview med Cecil Aagaard 1941) svagt et engagement i natklubben 'Wembley' fra kl. 2400-0500, som lå i de samme lokaler hos Grand Café, Kgs. Nytorv 19, København K., hvor Lulu Ziegler år senere havde sin cabaret. Samtidig spillede man fra kl. 2000-2400 i 'Tea Room' i Panoptikonbygningen på hjørnet af Vesterbros Passage og Bernstorffsgade (overfor Tivoli) - hvor især ungdommen og de prostituerede holdt til - begge dele med 'Blues Jazz Band' ("... de samme drenge") og dermed givet også Poul Aage Andersen. Og først derefter 'Dixie Klub' i Smallegade 10 på Frederiksberg ...

Grand Café, Kgs Nytorv 19 mezz., København K. I kælderens Ernst Hviid Vinhandel – i dag Hviids Vinstue.

Panoptikon-bygningen (opr. bl.a. voksmuseum) efter at banegraven er anlagt i 1916, hvor ejendommen blev betydeligt ombygget. Den nedbrændte i januar 1950, hvor brandmuren dog reddede Hotel Terminus i højre halvdel for samme skæbne. 'Tea-Room' har formentlig ligget på 1. sal så nogenlunde ovenpå Bodegaen i gadeplan, altså med udsigt over mod Colbjørnsensgade. I baggrunden t.v., ses Axelborg og et enkelt vinduesfag af 'Olympia'-bygningen.

CAN JAZZ-BAND

Nu opstår der ligefrem et mysterium.

I forbindelse med politiets lukning af 'Can-Klubben' i 'Restaurant Olympia' fortæller Kai Ewans lidt tilsøret, at "tingene vist ikke gik rigtigt til". Der forekommer faktisk flere udlægninger af, hvad der egentlig skete – men hvis man tager Ewans' ord for reelt pålydende, kunne det, hvad der ofte var tilfældet i branchen, sagtens være lemfældig omgang med regnskab for spiritusindkøb/videresalg etc., der var årsag til lukningen. Man kan dertil undre sig over, at orkestret efterfølgende måtte søge 4 måneder til Aalborg (det var trods alt et af tidens fremmeste jazzbands) og således langt væk fra 'åstedet' – var der mon andre end restauratøren/tjenerne, der havde fingrene for langt nede i fedtefadet?

Her dukker ovenstående billede (reklamekort) op, og antyder, at klubben kan have fortsat efter udredning af miséren – blandt andet med bandlysning af 'Blues Jazz Band' og i stedet forhyring af et helt nyt orkester, der så har valgt at relatere til klubnavnet som netop 'Can Jazz-Band'. Der kunne næsten ikke være nogen anden anledning til at bruge dette orkesternavn? Scenen er dog anderledes og flyglet heller ikke det samme som tidligere.

Bortset fra Svend Lundsgaard, dms, er musikerne ukendte. Eneste anden genkendelige er måske pianisten, der minder stærkt om Svend Holst. Han begyndte i 'Adlon' hos Valdemar Eiberg den 9. november 1923. Da Eibergs violinist/basunist Aage Overgaard blev fyret af restauratør Svend Muchardt i foråret 1924, fratrådte Svend Holst og banjoisten Carl Bigum i protest mod denne beslutning. De tre + Gerold Bernstein, sax, og Erik 'Spjæt' Kragh, dms, dannede derpå Paramount Band i 'Lorry' sommeren 1924 (IV*1). Så Svend Holst (hvis det er ham) har sagtens kunnet indgå i 'Can J-B' i 1925.

DETTE
BEKENDTE ORIGINALE JAZZ-BAND
ANBEFALER SIG
MED ABSOLUT 1. KL. MUSIK
TIL MODERATE
PRISER

Forlang Tilbud hos

RICH. FRELTOFTE Ø. Farimagsgade 24 St. Øbro 4375 u.	HILMER ANDERSEN Ryesgade 88 II. Øbro 3948 y.	HARALD BERAN Søllerødgade 21 I. Taga 3177 y.
---	--	--

1925

Bagsiden af reklamekortet anfører "Dette bekendte originale Jazz-Band" – ergo må orkestret have bestået i et vist tidsrum og have oparbejdet et erfaringsgrundlag, der tilgodeser "absolut 1. kl. musik". Ikke nødvendigvis med konstant besætning, men vel med kontinuerlig ledelse. De tre herrer, Anders Richard Freltofte, Hilmer Ejner Andersen og Harald Mørk Beran, er registreret på nøjagtig samme vis i PolReg som angivet på reklamekortet; dog ingen som musikere, men Freltofte som snedkerlærling (han blev musiker, bl.a. som pianist i Restaurant 'Heidelberg'). Ganske unge mennesker født 1905-07. Fuldkommen ukendte i jazzhistorien! Iht et senere verificeret foto ligner det mest Freltofte t.v. på altsax.

Poul Andersen synes at have været velanset hos sine kolleger og anerkendt som en pålidelig organisator og administrator. Det vides ikke med sikkerhed, hvormed Poul Andersen var beskæftiget efter 'Blues Jazz Band's opløsning – som det fremgår nedenfor, var han en efterspurgt pianist med en hel del forskellige bestillinger som solopianist indenfor en bred vifte af musikarter. I slutningen af 1924 samt en del af eller hele året 1925 havde Poul Andersen sammen med Victor Cornelius ansættelse i 'Adlon', Nørregade 41, København K., hvor klaver-duoen alternerede med Valdemar Eibergs Orkester og Leo Mathisen (som ekstra pausepianist).

Rasmus Nielsens Auktionsforretning, Nørregade 41. Nielsen residerede her kun i få år, inden natklubben 'Adlon' i løbet af 1923 mere eller mindre tvungent blev installeret sammesteds. Bygningen undergik omfattende ændringer, hele baggårdsområdet blev inddraget og overdækket til dansegulv og lokalerne udsmykket i art deco-stil, og de overliggende etager (tidligere skole) blev omdannet til hoteldrift. Måske var dette sidste anledning til, at man fastslog etablisementets fornemme standard med navngivning à la det fashionable familiehôtel i Berlin, ejet af Lorenz Adlon. Læs mere om natklubben 'Adlon's storhedstid i 1920'erne under kommende indslag om Valdemar Eiberg.

Iflg. et lille notat under hustruens stamtavle var Poul Andersen på et tidspunkt beskæftiget om formiddagen i den forholdsvis nyetablerede (1925) radiofonistation (Købmagergade, troligt som akkompagnatør, da han jo ikke kan have været til orkesterprøve uden også at deltage i den endelige koncert); frokostmusik hos Bellevue

Strandhotel, Strandvejen 338, Klampenborg; dinérmusik hos Restaurant Lodberg, Axeltorv 9, København K.; og om natten koncertpianist i 'Adlon', Nørregade 41 – et ikke særlig velbetalt slid og slæb, selv om man måske nok var en hovedkraft - men ikke et hovednavn.

Bellevue Strandhotel, Klampenborg. Taget i brug 1897, ombygget i 1930'erne, lukket 1971, og nedrevet 1973. Populært spise- og danseetabl. Bellevues evige problem var for få værelser og dermed for lav avance til at dække udgiften til det overdådige serviceniveau. Også kendt som Bellevue Strandbad, og selve strandområdet som "Fluepapiret".

Palads-Teatret (bygget på grunden for den gamle hovedbanegård nr. 2), taget i brug januar 1918. T.v. i bygningen biografteater, t.h. restauration i tre plan med diverse faciliteter som f.eks. billardsal. Først benævnt 'Restaurant Palads', der gik dårligt. Da restauratør Vilhelm Lauritz Lodberg blev uenig med direktionen i 'National Scala', opsagde han sin stilling og overtog i stedet Palads-Teatrets restaurationsdel, som han bankede op til en stor succes med f.eks. udendørs servering, Markedsført under hans eget navn - ofte med jazzinspiredede orkestre. (Ikke at forveksle med Palads Hotel på Rådhuspladsen, i 1927 omdøbt til Palace Hotel, og endnu meget senere til Scandic Palace Hotel).

I anden halvdel af 1920'erne var Poul Andersen iht. Erik Wiedemann flere gange engageret i partnerskab/klaverduo med Victor Cornelius i 'Adlon' (der er endnu ikke fundet dokumentation for dette) med hvem han

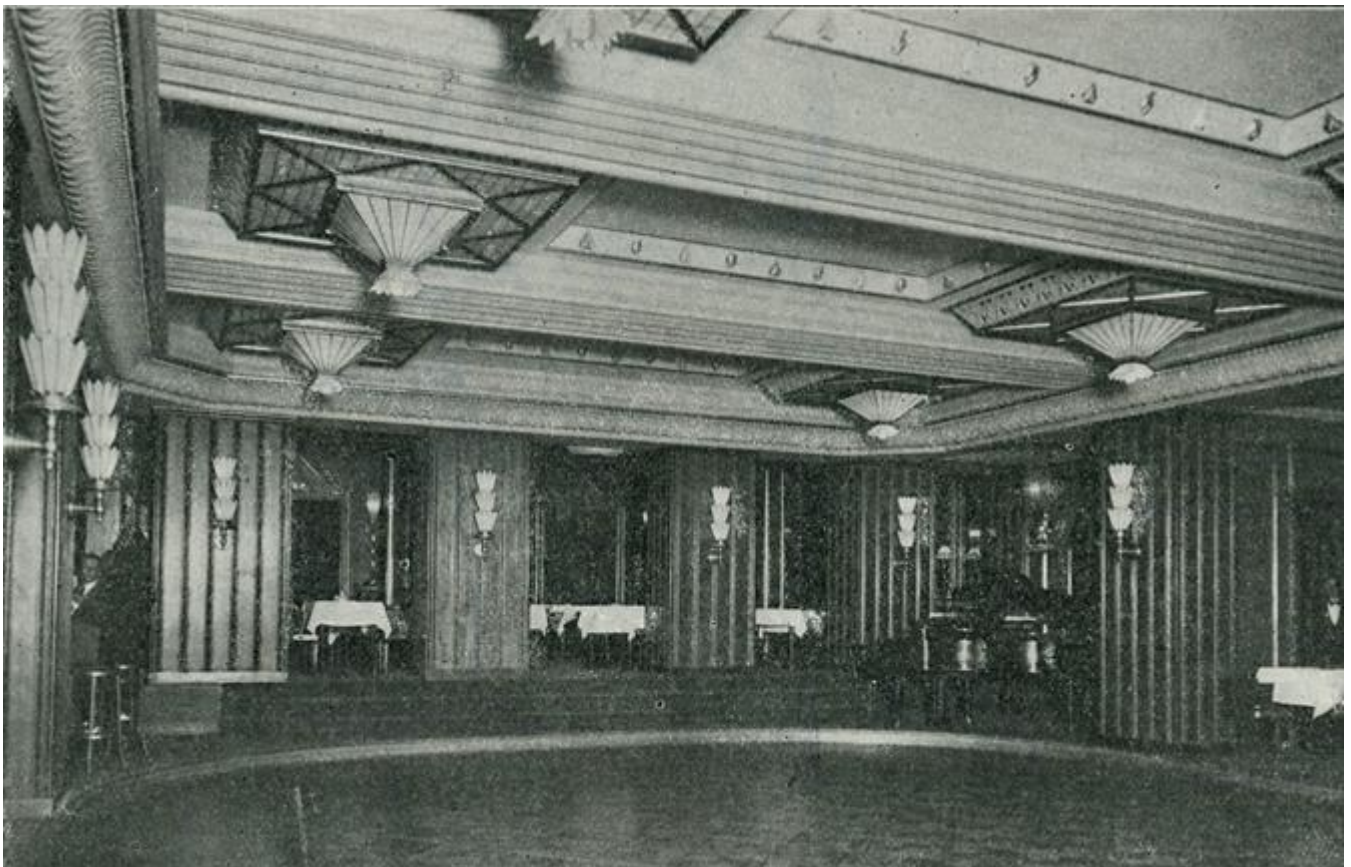
også indspillede for Polyphon i januar og marts 1925 (til og med matrice 821az - se Cornelius diskografi) - men Andersen er ikke med på Cornelius' resterende plader fra 1925 og 1926. Sammenlignet med amerikanske forhold er disse plader en lidt bleg afskygning mht. ragtime- eller jazzpåvirkning, men de udgør ikke desto mindre nogle af de få indspillede danske eksempler, der overhovedet findes.

Optaget 12. januar 1925

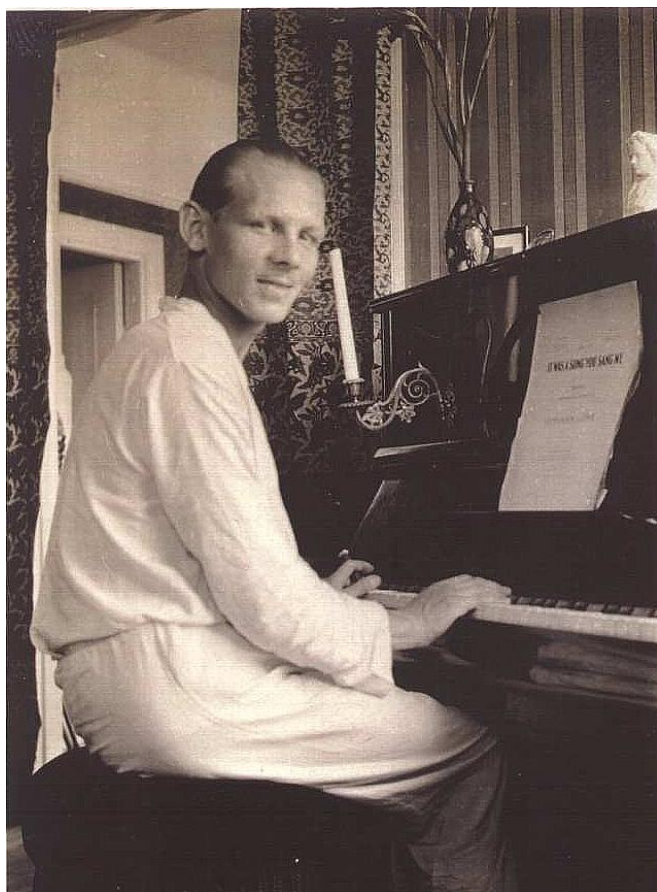

Optaget ca. marts 1925

'Adlon' interieur - orkesterscenen lå til venstre mellem de to nærmeste væglamper, medens de to koncertflygler ses til højre for billedets midte.

Imidlertid dukker en brik op via pianisten Carl Christensen (se denne): I 1925 indtræffer, at Victor Cornelius - på det tidspunkt i piano-duo i 'Adlon' sammen med Poul Andersen - bliver syg, og Carl Christensen derfor engageres som afløser. Poul Andersen udnævnes til ledende pianist i stedet for Cornelius, og Christensen besætter jobbet som 2den pianist. Christensen husker perioden som begyndende i 1925 og ophørende i 1926. Cornelius fortæller selv, at han på et tidspunkt måtte igennem et næsten to år varende sygdomsangreb af rosen, hvor han ikke kunne optræde offentligt – dette kan have været mellem april 1925 og oktober 1926; hvor kort eller lang tid vides ikke.

Carl Christensen husker tydeligt, at Leo Mathisen var ekstra pausepianist i 'Adlon' al den tid, CC selv var engageret dér. Her LM fotograferet i sit hjem omkring samme tidspunkt.

Carl Christensen som afløste for Victor Cornelius i 'Adlon' 1925-26.

Dertil fortæller Christensen, at han selv stilistisk efterlignede dels amerikaneren Zez Confrey, dels senere englænderen Billy Mayerl – begge hørt på plader, men også udgivet på noder. (Disse to pianister regnedes dengang og måske stadig for jazzpianister, men er ret beset en slags novelty-udøvere.)

Hermed er Poul Andersen således beskæftiget i 'Adlon' til i hvert fald omkring udgangen af 1926. Set ud fra slægtstræets notat antagelig også videre ind i 1927.

Poul Aage Andersen indgik ægteskab den 9. august 1919 med Bertha Sofie Preisler (8. marts 1896 – 14. juni 1966. 'Bertha' er i Politiets Registerblade fejlttydet som 'Birthe'. Bryllupsdato iflg. slægtssagaen 9. august, medens politiet noterer 1. november). De fik datteren Birthe den 7. februar 1920, der selv blev mor til to børn.

Poul Aage Andersen fik ulykkeligvis tuberkulose og døde i København den 27. april 1934. Han har ikke indspillet/fået udgivet pladeoptagelser under eget navn. Se i stedet under Victor Cornelius.

I familieregi staves Poul som Povl. Han ses i bagerste række midt for. Foran ham tv. datteren Birthe og th. hustruen Bertha Sofie. Foto 1932.

Registerblad. Udfærdiget den 8/6. 10.			
Fulde Navn		Andersen, Paul Aage	
Livsstilling Næringsvei, Stand, Rang. For Hænderkere: om Mester, Svend eller Lærling. For Tjenende: i hvilken Egenskab de tjene.		Særlige Bemærkn: 1/6 17. 2 Dukt. Aenap Kornet	
Fødested		København	Alder 15/4. 16.
Ægteskabelig Stilling 9. 1/4 19			
Hustruens	Fulde Navn og Pigeavn	Bertha Sofie	
	Fødested	København	Alder 8/3 26
	selvstændig Virksomhed		
Børn mellem 10-14 Aar, der ere tilhuse. Fulde Navn og Alder.			
Meldt Bopæl			
Aar	Dag	Gade, Nr., Etage m. m.	For høiere og lavere Tjenende: i hvis Tjeneste de ere. For Logerende: hos hvem de have Logis.
1910	1/5	Oliegrusgade 1-	
16	2/6	Amagerbrogade 161.	L. h. Larsen.
16	20	do - 139	L. h. Christiaansen
18	8	Oliegrusgade 1-	Andersen.
19	15	Bræckmandsstræde 43	
	1/1	Englandsvej 39 St.	
20	1/5	Oliegrusgade 1-	
	1/11	Lyngvej 3-	sort

Meldt Bopæl			For høiere og lavere Tjenende: i hvis Tjeneste de ere. For Logerende: hos hvem de have Logis.
Aar	Dag	Gade, Nr., Etage m. m.	
1921	1/1	Amagerbrogade 229 A St	
1922	1/6	do 229 A St	L. h. A. 135 A St
	1/1	do 135 A St	
1924	1/1	do 135 A St	
1926	1/1	do 135 A St	
1926	1/1	do 135 A St	

1927-29: Blegdamsvej 72B,4., København Ø.

1929-32: Jens Juelsgade 3,1., København Ø.

1932-34: Tagensvej 29,2. København N., hvor familien bliver boende

-o0o-

*NOTE I: Selvsagt er det svært at huske langt tilbage, men Ewans' forskellige udlægninger af de første år er ofte temmelig divergerende og tidsmæssigt meget upræcise samt lettere forskønnede til fordel for hans eget virkes tidlige indflydelse. I "Rytmer", december 1936, beretter Ewans f.eks.:

"Jeg begyndte i "Can-Klubben" inde i Olympia og spillede der, indtil den blev ødelagt, fordi en betjent en nat slog en af tjenerne i jorden udenfor restauranten, da han ville løbe efter nogle gæster, der var gået uden at betale. Da fik "Can-Klubben" sit store knæk. Selv om dens gæster repræsenterede et ret blandet publikum, blev dette mord dem alligevel for meget af det gode, og lidt efter lidt trak de sig tilbage.

Dørmanden hos 'Olympia', ovenikøbet med gazeforbundet venstre hånd – men dette nok afstedkommet af en 'kontant håndtering' på et andet tidspunkt?

"Can-Jazzband" (sic) var ellers det første danske jazz-band (sic). Det var et kooperativt foretagende med pianisten, afdøde Poul Andersen, som forretningsfører. Derimod havde vi ingen decideret leder af orkestret, men vi klarede den ganske godt alligevel."

LBR: Hen ad vejen, i andre interviews, bliver "Can-Jazzband" naturligvis rettelig til "Blues Jazz Band" og endda til Ewans' første eget orkester. Samtidig beretter han om et tidligt (1922?) "King Star Rag & Jazz Band" (opkaldt efter det engelske 'Southern Rag-A-Jazz Band', som han havde set/hørt på plademærket 'Winner'), der også var hans, hvor en pianist Osvald Carl Mogensen Sødring medvirkede (formentlig sammen med Ewans og Peter Rasmussen), men ingen engagementer er fundet. Til sidst svinger Ewans sig op til at udtale, at han "var den eneste herhjemme, der interesserede sig for jazz".

Vel nok overdrevet.

"Modellen" for Ewans' amatørorkesternavn i ca.1922

****NOTE II:** Det fortælles, at Ewans tog sit navn efter sin første kone, der kom fra England. Men det er ikke rigtigt – hun hed Edna Maysie Payne. Parret blev gift den 3. februar 1928, og hun fik i øvrigt sangundervisning. Ewans ønskede et navn, der ubesværet kunne anvendes internationalt, men det blev ham imidlertid ikke officielt tilladt af Københavns Overpræsidium. Han accepterede det nærmest mulige 'Ervans', hvilket han derefter selv forvanskede til Ewans.

*****NOTE III:** Virgilio Gerola afløste kapelmester Waldemar Foght hos d'Angleterre, og Gerola blev fra 1930 kapelmester hos Hotel Phønix, Bredgade 37, København K.

NOTE IV:

(*1): EW mener 1925, men det synes ikke logisk med så langt et tidsinterval ift fratrædelsen hos 'Adlon'.

NOTE V kilder/hjælp: Jonas Hansen via Niels Rasmussen/KEK Society, Orkester Journalen 1941, Erik Wiedemann/'Jazz i Danmark'/Gyldendal 1982, Jazzrevy 1935, Rytmer 1936, Københavns Bymuseum, Kraks Gaderegister, Emil Marott/'Dansk Revy 150 år'/Borgen 1991, Otto Lington/'Jazz skal der til'/Carl Allers Forlag 1941, Vore Herrer 1924, minsamling.dk/Per Christiansen, Københavns Biblioteker/Værtshusfortegnelse 1930-50, Leo Mathisen via Ann-Britt Mathisen, Th. Adamsen/'Hotelværter og Restauratører'/Nielsen 1937, Familien Buscks stamtavle, Berthel Skjoldborg, Kraks Personregister, Kai Ewans via Erik Wiedemanns interviews (KEs udtalelser kombineret af flere forskellige af hans udsagn samt tilrettet for tidsunøjagtigheder og derfor af og til svagt afvigende fra det komplet ordrette), Politiets Registerblade, Jan Hansen, Vor Tids Danske Musikere og Tonekunstnere/Vort Land 1937, Palle Rosenkrantz/Bogen om Københavnerne 1936-37/Arthur Jensens Forlag 1936,

KNUD NIELSEN 1895-19xx

Knud Poul Nielsen, klarinetist, er født den 4. september 1895 i København og er elev af kgl. kapelmusikus Aage Oxenvad. Det er måske på sin plads kort at omtale ham her (i og med han nævnes af Kai Ewans), da han dels har undervist adskillige danske jazzfolk og dels af og til forveksles med Knud Jensen (der spillede klarinet, men OGSÅ saxofon) hos Marius Hansen i 'Wivel'.

Nielsen indtrådte 1913 i Livgardens orkester, hvor han forblev. Den kongelige Livgarde har siden de tidligste danske jazzbestræbelser og helt frem til og med Ib Glindemanns seneste år været en solid leverandør af nodestærke musikere, når man manglede mere sikre holdepunkter i jazzrækkernes ensemblespil. Oftest har disse tillige haft et vist gehør for jazzens særpræg (hvilket måske endnu engang beviser, at marcher kan have sat præg på den tidlige rytmiske musik – jf. den farvede amerikaner James Reese Europe, der under første verdenskrig gjorde sit militærorkester verdensberømt med en blanding af marchmusik og jazz).

Var tillige knyttet til 'Kinopalæet's orkester under kapelmester Steen Jensen. Spillede i 'Valencia' og 'Arena' samt ved de kommunale koncerter i Fælledparken samt de store folkekoncerter i Kongens Have under kapelmester Schnedler-Petersen.

Registerblad. Udfærdiget den 1-5-17			
Fulde Navn		Nielsen, Knud Poul	
Livsstilling Svigersøn, Stue, Rådg. For Husholdningen og Kasser, Stens eller Lærling. For Tjeneste: i hvilken Tjeneste de oppe.		Konst.	Bemærkninger
Fødested		København	Ålder 21/9 95
Ægteskabelig Stilling			
Hustruens	Fulde Navn og Fødested		
	Fødested	Ålder	
	Hustruens Børn		
Børn Indføres 12-14 år, der er 18 år. Fulde Navn og Ålder.			
Meldt Bopæl			
År	Dag	Gade, Nr., Etage m. m.	For Indførsel og Løst Tjeneste: i hvilken Tjeneste de er. For Løst Tjeneste: hos hvem de er i Logi
		Skolstræde 12 B	

HOLGER NATHANSOHN 1901-1972

Holger Nathansohn, klarinettist og Eb-saxofonist, senere tenorsax, født den 27. marts 1901 i København. Hans søskendepar Rudolf og Rosa var tvillinger, født 6. juni 1887. Forældre grosserer Nathaniel Nathansohn (født Odense 1848) og Therese Nathan. Faderen var i 36 år tenorsanger i Synagogen i København. Som barn blev Nathansohn interesseret i klaverspil; og 14 år gammel ansat som kontorelev. I en periode klaverelev hos Kgl. Kapelmusikus Anton Hansen samt musikteori hos stabshornblæser Peter Andersen.

I 1921 aktiv musiker ved tilfældige engagementer i København. Som tenorsaxofonist med violinisten Aage Thomsen 1924 (+ Jens Hemmel, pno. Jonas Hansen, bjo og Otto Ernst Reimers, dms) på Folketeatrets Friluftsscene, og professionel 2. juni 1924, hvor han begynder som saxofonist i Det gamle Folketeaters Have i Odense, muligvis også med Thomsen – et af de første steder i denne by, hvor den moderne jazzmusik kom frem. Nathansohn blev i 1924 gift med Sara Waniewicz. Hans beskæftigelse 1925-27 kendes ikke, men han begyndte at spille klarinet i 1925, og har måske fortsat været i Folketeatrets Have som afløsende musiker.

Derfra igen til hovedstaden, hvor han indtrådte hos Kai Ewans, der spillede i 'Arena' i Tivoli sommeren 1927, vinteren 1927-28 hos 'Wivel' og sommeren 1928 hos 'Pschorr Dancing' i Rotterdam (plus andre byer). Med Otto Lington 1929-30, efteråret 1929 i 'Valencia' samt forår/sommer 1930 hos 'Wivel'. 1929-32 studerede han klarinet med Kgl. Kapelmusikus Aage Oxenvad, og indtrådte 1930 som klarinettist i Fælledparkorkestret. Igen 1931-36 med Lington, efterår 1931 til forår 1933 'Hotel Ritz', og efterår 1933 til forår 1935 'Hotel Ritz' og 'Valencia'. Fra 1936 sideløbende med Louis Preils danseorkester i Statsradiofonien, og indtrådte 1937 i Tivolis Promenadeorkester som 1. klarinet og altsax. Fra 1938 som fastansat i underholdningsorkestret til 1968. Udgav en saxofonskole i 1934, der udkom på dansk og svensk.

Død 24. januar 1972 i København.

Registerblad.		Udfærdiget den 15-1900		Meldt Bopæl	
Fulde Navn		Nathansohn, Nathaniel			
Livsstilling		Grosserer P.E. Regt. O. 38420. 9/11/48.			
Fødested		Odense Alder 9/11/48.			
Ægteskabelig Stilling		G. Therese Andersen Alder 14/1/66.			
Børn		1. Rudolf 6/6/87 2. Rosa 6/6/87 3. Holger 1901 4.			
Meldt Bopæl		Aar Dag Gade, Nr., Etage m. m.			
1902 15		Fra Lauritsvej 5 til Vædemannsgade 24 St.			
03 15		Holebladsvej 14			
05 11		Næstvedsgade 125 1/2			
06 15		Søhøjvej 10 3/4			
12 15		Kærsgade 44			
19 11		Barnsbjerg 19 1/2			
19 11		— — — — 4/5-26.			